

Naboen i øst

Vår statsministers besøk i Russland nylig syntes vellykket. Russerne ser ut til å være mer åpne for en avklaring om delelinjen i Barentshavet. President Putins ønske om å besøke Varangerfjorden er et tegn på det. Stoltenberg slo et slag for russisk demokrati da han i Moskva oppsøkte menneskerettsaktivister. "Å møte dem er i seg selv å støtte dem," sa han.

Men russisk skepsis til den vestlige formen for demokrati går dypt. Endog en gammel diktaturmotstander som forfatteren Solsjenitsyn sier nei til flerpartisystemet. "Konkurransen partiene imellom forvrenger folkeviljen," skriver han.

Det finnes imidlertid verdier som har troverdighet på begge sider av grensen. Vår felles religiøse arv er en av dem. I det åndelige tomrommet som kommunismens fall etterlot, betyr kristendommen fortsatt såpass meget at Putin finner det opportunt å delta i russisk-ortodokse gudstjenester. Og Russlands 20 millioner muslimer deler tro med et økende antall muslimer i Norge.

Vi forskusler en mulighet hvis et sekularisert Norge gir den religiøse dimensjonen på båten. Den kunne bli noe av grunnlaget for et nærmere forhold til Dostojevskijs og Tolstojs Russland. Spørsmålet er hva vi på vår side har å formidle.

Det er tankevekkende når vår næringsminister ser seg nødt til å komme med et forbud mot at ansatte i statseide bedrifter kjøper sex på utenlandsreiser. I et økologisk perspektiv styrker heller ikke vår ensidige kretsing om økonomisk vekst og vinning troverdigheten.

Om vi vil formidle verdien av frihet og demokrati til vår nabo, trenger vi selv en åndelig og moralsk opprustning.

JJW

Fra Ukraina til Oslo

Initiatives of Change hadde 2-7. juni besøk av 7 unge i alderen 24 til 32 år fra Ukraina, Russland, Latvia og Holland. Gruppen kom for å undersøke muligheten av å lage et treningsprogram for unge i Europa i likhet med Action for life, som IofC har hatt i Asia de senere år. Gjennom at de unge reiser og arbeider sammen i flere måneder i ulike land får de trening i IofC's idéer og lærer hverandre å kjenne. De kom hit etter 2 uker i Ukraina og Sverige.

Anna fra Ukraina forteller. Fra venstre: Marielle, Ulla, Ilze og Vika. Lena mangler.

I Norge brukte de tiden til å bli kjent med IofC's kjernetropper, ikke minst fra deres egen generasjon. En kveld i IofC's hus fortalte de en lydhør forsamling om seg selv og hva de arbeider for og håper på. En forretningsmann med kontakter i Øst-Europa sa etterpå: "Jeg visste ikke at østeuropeisk ungdom hadde noe å gi oss i vest." Gruppen ble også tatt med til Stortinget og Norsk Utenrikspolitisk Institutt for å bli informert om norsk styresett og utenrikspolitikk.

På Åssiden videregående skole i Drammen prøvde de kommunikasjonen med en norsk skoleklasse. På Universitetet på Ås fikk de møte en sivilingeniør og en professor i landbruksteknikk, som har konstruert en revolusjonerende traktor for bruk i utviklingsland. Det tok over 10 år før de to fikk anerkjennelse for sin idé men de ga ikke opp. Det imponerte de unge. Professorens interesse for u-land ble vekket da han møtte en asiatisk gruppe fra IofC 30 år tidligere.

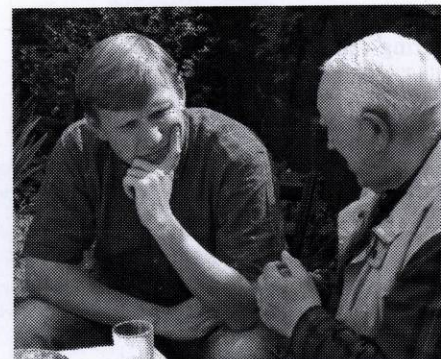
De 7 gjestene hadde variert faglig bakgrunn: En var jurist, en kunstner, en konsertarrangør, en barnepsykolog. To har i lengre tid ledet en frivillig organisasjon som skal styrke Ukrainas sivile samfunn. En annen

arbeider for å redde livonisk kultur. Livonerne er en folkegruppe i Latvia med bare 200 medlemmer, som følger seg beslektet med samene og andre urbefolkninger.

Alle de 7 hadde deltatt gjennom lengre tid i IofC's treningsprogrammer: 4 av dem i 9-måneders kurs rundt om i Asia, og 3 av dem i Foundation for Freedom som gir kurs til ungdom over hele Øst-Europa fra Novosibirsk til Polen. Alle har de også tatt ansvar på de årlige konferansene i Caux.

Fra Norge reiste de videre til Holland, Storbritannia og Latvia, der de vil bruke tid på å gjennomgå erfaringene etter 6 uker på reisefot. De tar det ikke for gitt at et felles treningsprogram for unge i Øst- og Vest-Europa er mulig. Men de er overbevist om at kløften mellom de to er farlig stor, og vil gjøre sitt for at den blir mindre. Gjennom sin oppvekst i kommunistiske land har de erfaringer som unge i vestlige land kan lære av.

"Det som hører sammen, kommer sammen," sa Tysklands tidl. forbundskansler Willy Brandt om det delte Tyskland. Utviklingen etter gjenforeningen i 1990 har vist at det krever offer og tid å overvinne skillene.

Kostiantyn og forfatteren Leif Hovelsen hadde mye å snakke om.

India: Etikk i offentlig administrasjon

Stikk i strid med bildet verden har av en indisk økonomi på rask marsj fremover, kom tidligere høyesterettsjustitiarius M. N. Vekatachallah med en advarsel da han åpnet et seminar om "Etikk i offentlig administrasjon" i Bangalore, Indias IT-hovedstad.

"India har tre år på seg til å gjøre noe med raseriet hos samfunnets tapere, før ekstremister tar over," sa han. "De sosiale forholdene i India er desperate. Dere er agenter for forandring. Dere har mulighetene. Ledere som vil handle etisk burde være opptatt av menneskeheten og handle resolutt. De trenger å øve opp sin intuisjon."

Etikkseminaret er det første av en serie som ble initiert av B.P.Kaniram, sjef for kommunaldepartementet i delstaten Karnataka. I november deltok Kaniram sammen med andre ledende byråkrater i et fem dagers kurs i "Etisk Lederskap" i IofC's senter Asia Plateau.

Tilbake i Bangalore ba han IofC's team om å lage et program for tjenestemenn i de 240 kommunene han har ansvar for og som kunne gå over en helg. Et slik program tror han kan få direkte innflytelse på nøkkelpersoner i departementet og kvaliteten av deres arbeid, spesielt tjenesteytelsene til publikum. Det første kurset ble holdt 26 - 28. april 2007 med 30 ledende tjenestemenn.

Som forelesere hadde en valgt industriledere, lærere i bedriftsledelse, en tannlege og en prest - alle medlemmer av IofC's nettverk i Bangalore. Seminaret inspirerte og motiverte deltagerne gjennom meditasjon, deling av erfaringer og sesjoner omkring temaer som "Hvilken vei India?", "Kreativ ledelse" og "En ny type lederskap".

Initiatives of Change India har i over 20 år og med base i Asia Plateau tilbudt indisk næringsliv og offentlig administrasjon kurser og seminarer der en går inn på moralske spørsmål i indisk samfunnsliv - og peker på hva den enkelte kan gjøre.

I perioden januar til august 2006 var det for eks. mer enn 20 slike kurs med anslagsvis 6-700 deltagere.

Klantenkning er foreldet!

– Mohamed Sahnoun

Ambassadør Mohamed Sahnoun, president i Initiatives of Change International, IofC/MRA's paraplyorganisasjon, har inngående kjennskap til problemene på "Afrikas horn". Sahnoun, som kommer fra Algerie, var i flere år spesialrådgiver til FN's generalsekretær med Somalia som arbeidsfelt. Han har også arbeidet for FN i regionen ved de store sjøene ved siden av å ha vært visegeneralsekretær i Den arabiske liga.

Problemene i hjemlandet har tvunget somaliere i tusenvis til å flytte utenlands. Bare i Storbritannia bor det 200 000. For å kunne påvirke situasjonen i Somalia har noen av dem dannet nettverket Somali Initiative for Democratic Dialogue og de møtes regelmessig i IofC's senter i London. En av initiativtakerne, Osman Jama Ali, var medlem av Somalias regjering og presidentkandidat 2004. Han besøkte Norge 1999 som IofC's gjest. Dr Ahmed Sharif Abbas, tidl. helseminister og Omar Salad, tidl. medlem av parlamentet er to andre.

4. mai fant det sted et møte mellom SIDD og Sahnoun i IofC's senter i London. Med på møtet var også norsk-somalieren Hassan Ali Omar (38) fra Oslo. Dagen begynte med en samtale mellom Sahnoun og 6 av lederne om den politiske situasjonen i hjemlandet. Sahnoun lyttet og stilte spørsmål og han var direkte. Han var sterkt kritisk til den rollen klanene fortsatt spiller i Somalia. "Verden betrakter dere som somaliere, ikke som medlemmer av klaner. Det er en foreldet tenkemåte som dere må få slutt på," sa han. I Canada, hadde han sett somaliere samle inn penger til våpen til sin egen klan. "Dere har en stor påvirkningsmulighet. Legg press på Somalia og send dem ideer, ikke bare penger. Forvandling må begynne med dere selv, noe annet fungerer ikke," sa

han. Ambassadør Sahnoun ville ha mer fokus på 17-nasjonerutvalget oppnevnt av FN der Norge har en sentral rolle. Han oppfordret til samarbeid med utvalget og mente at forholdet til Etiopia er nøkkelen. Hatet og mistenksomheten til etiopierne, som okkuperer den sørlige delen av Somalia, har historiske røtter og problemet skriker etter en løsning.

Om ettermiddagen var det et møte mellom 40 eldre medlemmer fra Hawiye og Benadiri, to klaner som har ligget i strid lang tid. Vi fikk høre om forsoningen som har skjedd mellom dem gjennom IofC. Andre somaliere ønsker å lære av erfaringene. Om kvelden var møtesalen i IofC-senteret fylt av mer enn hundre somaliere i alle aldre som ville høre om arbeidet og møte ambassadør Sahnoun. Han nyter stor tillit fordi han på 1990-tallet forlot sin stilling i FN i protest mot generalsekretær Butros Galis håndtering av Somalia-krisen.

SIDD forbereder en delegasjon til Crux i sommer og de er i gang med å samle penger. Mohamed Sahnoun ønsket dem velkommen og skal selv være i Caux. Fra sitt arbeid i FN har han mange nordiske venner og han vil gjerne besøke de nordiske landene.

SEJ

Mohamed Sahnoun (t.v.) møter somaliske ledere som bor i Storbritannia.

Colombia

Den søramerikanske republikken Colombia er kjent for sine kokainkarteller og en langvarig geriljakrig der opprørbevegelsen FARC spiller hovedrollen. Landet har nå fått en nasjonal forsoningskommisjon (CCN) og i 2005 kom tre medlemmer av den til Caux for å delta i Agenda for Reconciliation. Kommisjonen ledes av en biskop men er uavhengig av kirke og stat. En av dem som var i Caux var sekretæren, pater Dario Echeverri.

Nylig fant det sted et møte i Cuba mellom ELN, som er den nest største colombianske geriljagruppen etter FARC, og en offisiell colombiansk delegasjon. Medlemmer av forsoningskommisjonen var med i delegasjonen.

Etter mange forsøk har Colombias regjering godtatt et forslag fra ELN om å forhandle om fred. "Dette er svært positivt", skriver en venn fra Colombia i et brev. Han fremhever innsatsen til pater Dario fra forsoningskommisjonen og mener han ga viktige innspill under samtalen.

En ny dokumentarfilm fra Colombia, *Hasta la Ultima Piedra*, ble vist i Genève nylig. Filmen er tatt opp i Uraba distriktet hvor befolkningen lever i krigssonen mellom hæren og FARC-geriljaen. Lokalbefolkningen har erklært seg nøytral, likevel er flere av deres ledere drept. Likevel fortsetter de å arbeide for fred og utvikling i området.

Filmskaperen Juan Lozano svarte på spørsmål fra salen, der mange var unge mennesker, noen fra Afrika. En flyktning fra Burundi sa at det ga ham håp å se vanlige mennesker forent i en innsats for forsoning. De som hadde gitt sine liv var da ikke døde forgjeves.

Ny Verden har ingen abonnementsavgift og kostnadene ved produksjonen dekkes gjennom bidrag fra leserne. Vi tillater oss å vedlegge en giroblankett og takker på forhånd for gaven.

Redaksjonen

Bro fra Japan til Kina

Kinas statsminister Wen Jinbaos offisielle besøk i Japan i mars var det første på 7 år. Wen Jinbao snakket åpent om grunnen: "Når Japan ikke tar ansvar for sin fortid, vinner ikke landet sine naboers tillit," sa han.

Enkelte japanske ledere har forsøkt å ta et oppgjør med fortiden. I 1996, på 50-årsdagen for Japans kapitulasjon, innrømmet den sosialdemokratiske statsminister Murayama at Japans aggresjon hadde forårsaket "veldige ødeleggelser og lidelser". 3 år senere ba den konservative statsminister Obuchi koreanerne om unnskyldning for 35 års okkupasjon av Korea. Men Japans naboer har vanskelig for å tro at unnskyldningene er ærlig ment, ikke minst fordi japanske historiebøker fremdeles tilsører noen av de verste uhyrlighetene. Samtidig hender det at kinesiske og koreanske myndigheter spiller på sin egen befolknings anti-japanske følelser av taktiske hensyn.

Ikke minst derfor er forsoningsinitiativ utgått fra vanlige japanere viktige. Et eksempel er Takako Sakaki, tidligere leder for kvinnene i det japanske jernbanearbeiderforbundet (Kokutetsu) og lokalpolitiker i Saitama, en provins like utenfor Tokyo. Hun har besøkt Kina 80 ganger siden diplomatiske forbindelser mellom de to land ble gjenopprettet i 1978.

Drivkraften til dette var noe Sakaki opplevde på en internasjonal MRA-konferanse nesten 30 år tidligere. Gjennom å høre om krigsopplevelser fra andre nasjoner, ble øynene hennes åpnet for Japans skyld og hun ble motivert til å gjøre sitt for å bygge broer.

Da en delegasjon fra hennes provins skulde til Kina i 1978, nølte hun ikke med å slutte seg til. Besøket resulterte i at den kinesiske provinsen Shanxi og Saitama ble søsterprovinser. Sakaki organiserte et skred av gjensidige besøk. Hun samlet inn penger i Saitama for å bygge folkeskoler i Shanxi. I sin egen hjemby etablerte hun en språkskole for kinesere som ville lære japansk. "Det er mange vanskeligheter for unge kinesere som kommer til Japan," sier hun. "Det er dyrt å leve her, vanskelig å finne et sted å bo og få venner. Jeg har skapt et nettverk av japanere som støtter de unge kineserne."

Mange av skolens elever kommer tilbake for å besøke henne etter å ha tatt eksamen ved japanske universiteter. Sakaki er nå 88 men hun benytter alle sjanser til å gi sine idealer videre til nye generasjoner. Under en mottakelse i Japan møtte hun en ung ordfører fra Henan provinsen i Kina. Han ble fascinert av hennes erfaringer og inviterte henne til sin by. Sakaki reiste. Han viste henne deler av byen som var under fornyelse, og ba om hennes råd. Året etter oppdaget hun at samtlige råd var blitt fulgt.

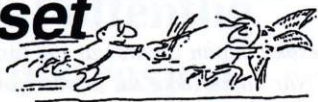
Lederen for Shanghais ungdomsorganisasjoner er blant dem hun har hjulpet. Han har nå rykket opp i en viktig stilling, men kommer alltid og besøker henne når hun er i Shanghai.

JJW

Takako Sakaki (88) har unge japaneres øre.

Sakset

Det går en religiøs bølge over Kina nå. Man merker samtidig en trend: Bruk av lovverket gir håp om at det kommunistiske partidiktaturet kan hugges bort bit for bit. ---

For et år siden stormet politiet i Shandong provinsen en huskirke og arresterte 31 kristne. Slike angrep er den tradisjonelle metoden partiet bruker for å slå ned husmenigheter i landdistriktene. Denne gangen ble det annerledes. Menighetsforstanderen anmeldte politiet for brudd på loven.

Det utrolige skjedde. Politiet trakk tilbake anklagene. De ba formelt om unnskyldning, betalte en symbolsk erstatning på 1 yuan og lovet å ikke plage menigheten mer. Det var en historisk seier for religionsfrihet i Kina – og viktigere – for rettsvernet.

New York Times 9.6.07

Evnen til å si unnskyld på ordentlig og justere egen adferd, er kanskje aller vanskeligst og samtidig aller viktigst for folk i maktposisjoner.

Psykologene Guro Øiestad og Inger-Margrete Svendsen i en kommentar til Valla-Yssen saken. Aftenposten 23.1.07

Et samfunns etikk vil kunne måles ut fra hvordan man beskytter de svakeste blant oss. Til disse hører det tidlige embryoet og fosteret. Hvordan vi behandler disse kan bli en målestokk for hele vår kultur.

I dag trenger vi å få et humanistisk syn på hva et foster er. Det er et unikt individ som har krav på respekt og beskyttelse. Først når man innser dette kan man få en balansert debatt om moderne bioteknologi.

Professor og barnelege Ola Didrik Saugstad

Morgenbladet 11.5.07

Jeg er opptatt av behovet for en internasjonal miljølovgivning. Lista over hva norske ungdommer kan bli er overveldende. For meg skal i alle fall ikke lønna avgjøre. Det viktigste er hva som er rett og galt. --- Det skjer lett at du med årene blir til det du bekjemper. Du trenger en levende bevissthet bak dine handlinger.

Camilla Mørk Røstvik, miljøbevisst skoleelev.

Intervju i Folkevett nr 2-2007

Jeg tror finansverdenens logikk har fått en økende innflytelse på holdningen til rett og galt. Når penger skal plasseres, finnes det bare en grense: Loven.

Økonomiredaktør Ola Storeng, Aftenposten 24.4.07

Administrerende direktør Finn Bergesen jr. i Næringslivets Hovedorganisasjon ble nylig spurt om lederlønnsstallene er flau for NHO. Han svarte kort: "Nei, vi kan ikke påta oss et moralsk ansvar. Vi konstaterer at det bare er sånn." Slik blir samfunnsmoralens rom mindre og mindre.

Redaktør Knut Olav Åmås om forskjells-Norge. Aftenposten 29.5.07

Burundi:

En ærlig dialog

40 ledere fra Burundi var samlet i Caux 22 - 28. april 2007 til det som ble beskrevet som "en ærlig dialog" om den krigsherjete sentralafrikanske republikken. Med i gruppen var 3 tidligere presidenter, senatorer, medlemmer av nasjonalforsamlingen, ledere av politiske partier, medlemmer av opprørbevegelsen Palipehutu-FNL, religiøse ledere og andre fra det sivile samfunn.

Burundiere hadde selv tatt initiativet til møtet og Initiatives of Change International sto for praktisk tilrettelegging og støtte. Det sveitsiske

Utenriksdepartement dekket det meste av kostnadene.

Ambassadør Jean-Daniel Biéler fra UD, sa i en velkomsttale at det hadde vært to dialoger i Caux 2003 som for første gang etter borgerkrigen hadde ført sammen den daværende burundiske regjering og ulike bevegelser og grupper. Møtene var ikke forhandlinger men de førte til bedre forståelse mellom partene.

Slike møter som tillot deltagerne å snakke sammen og prøve ut ideer, hadde ledet frem til flere folkeavstemninger og valg i Burundi 2005. "Caux-fasen" i prosessen fylte behovet for å gjennomdrøfte spørsmål som er viktige for konsolideringen av freden, sa ambassadøren.

Prinsippet om "ærlig dialog" med de tre essensielle elementene ærlighet, lytte med empati og en trygg ramme, tillot deltagerne å snakke om bl.a. frykt - frykt for å miste makten og for etnisk vold, som leder til politisk manipulasjon og mer konflikt. "Lidelser som ikke blir leget videreføres til neste generasjon," ble det hevdet.

Initiatives of Change har fulgt fredsprosessen i Burundi i over 7 år. Møtet i Caux var forberedt og ble ledet av tre afrikanere som gjennom IofC har arbeidet med problemene i regionen rundt Afrikas store sjøer. De fikk hjelp av folk fra Burundi som bor i Sveits og venner av Caux fra flere land.

Avslutningen av seminaret fant sted i utstillingspaviljongen CAUX EXPO med diplomater fra den Afrikanske Union, Belgia, Burundi, Frankrike, Rwanda og Sveits til stede.

En tidligere president i Burundi takket på vegne av deltagerne: "Caux har hjulpet oss til å åpne oss og åpne våre hjerter for hverandre." Gruppen var enig om å fortsette de ærlige samtalen etter hjemkomsten til Burundi.

Ny Verden bringer stoff om Initiatives of Change/MRA's arbeid i Norge og verden. Bladet utkommer ca 4 ganger i året. Abonnement er gratis og fåes ved henvendelse til adressen nedenfor. Ettertrykk er tillatt med kildeangivelse.

For mer informasjon les på www.iofc.no

UTGIVER: Initiatives of Change/MRA - Postboks 3018, Elisenberg, 0207 Oslo.

Tlf.: 22 55 94 30 - E-post: post@iofc.no - www.iofc.no - Bankgiro: 6030.05.08831.

ANSVARLIGE: Sturla E. Johnson og Bjørn Ole Austad.